

Jaarrekening 2014

Stichting HagaZiekenhuis

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2014	
5.1.1 Balans per 31 december 2014	4
5.1.2 Resultatenrekening over 2014	5
5.1.3 Kasstroomoverzicht over 2014	6
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2014	15
5.1.6 Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	24
5.1.7 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	25
5.1.8 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	26
5.1.9 Mutatieoverzicht vaste activa o.g.v. art. 5a Regeling verslaggeving WTZi	27
5.1.10 Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten en gereedgekomen projecten	31
5.1.11 Overzicht langlopende schulden ultimo 2014	33
5.1.12 Toelichting op de resultatenrekening over 2014	34
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	40
5.2.2 Resultaatbestemming	40
5.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum	40
5.2.4 Nevenvestigingen	40
5.2.5 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	40
5.2.6 Controleverklaring	42

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2014
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-14 €	31-dec-13 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	160	672
Materiële vaste activa	2	274.889	224.155
Financiële vaste activa	3	7.114	6.190
Totaal vaste activa		<u>282.163</u>	<u>231.017</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	4.059	3.275
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	0	0
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	6	364	19.927
Overige vorderingen	7	113.648	73.536
Liquide middelen	9	23.306	38.480
Totaal vlottende activa		<u>141.377</u>	<u>135.218</u>
Totaal activa		<u><u>423.540</u></u>	<u><u>366.235</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserve	10	0	14.546
Bestemmingsfonds		88.970	69.478
Totaal eigen vermogen		<u>88.970</u>	<u>84.024</u>
Voorzieningen			
Overige voorzieningen	11	13.206	11.557
Langlopende schulden			
	12	198.162	156.185
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	123.202	114.469
Totaal passiva		<u><u>423.540</u></u>	<u><u>366.235</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2014

	Ref.	2014 €	2013 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties	16	19.800	20.272
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties (exclusief DBC's / DBC-zorgproducten A- en B-segment)	17	2.192	1.075
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten A en B-segment	18	322.640	340.529
Opbrengsten uit hoofde van transitierelgingen en honorariumplafonds	20	0	13.167
Overige bedrijfsopbrengsten	22	20.790	18.405
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>365.422</u>	<u>393.448</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	23	182.894	183.142
de instelling voor medisch specialistische zorg declareren			
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	25	21.263	35.257
Overige bedrijfskosten	27	150.961	158.567
Som der bedrijfslasten		<u>355.118</u>	<u>376.966</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		10.304	16.482
Financiële baten en lasten	28	-5.358	-6.019
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>4.946</u>	<u>10.463</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>4.946</u></u>	<u><u>10.463</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2014</u>	<u>2013</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		4.946	10.463
		<u>4.946</u>	<u>10.463</u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT

Ref.	2014	2013
€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	10.304	16.482
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	21.263	35.257
- mutaties voorzieningen	<u>1.649</u>	<u>10.859</u>
	22.912	46.116
Veranderingen in vlottende middelen:		
- voorraden	-784	736
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	0	12.306
- vorderingen	-40.112	7.827
- vorderingen/schulden uit hoofde van bekostiging	19.563	-3.906
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	<u>20.138</u>	<u>32.667</u>
	-1.194	49.630
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>32.022</u>	<u>112.228</u>
Ontvangen interest	67	28
Betaalde interest	-5.425	-6.047
Buitengewoon resultaat	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>-5.358</u>	<u>-6.019</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	26.664	106.209
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-71.927	-64.709
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
Investerings immateriële vaste activa	442	-47
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	0
Investerings deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	0	260
Nieuw opgenomen leningen	-1.400	0
Aflossing leningen	396	115
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>80</u>	<u>0</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-72.409	-64.381
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	54.000	16.000
Aflossing langlopende schulden	<u>-12.021</u>	<u>-10.287</u>
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	41.979	5.713
Mutatie geldmiddelen	<u><u>-3.766</u></u>	<u><u>47.541</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	27.072	-20.469
Stand geldmiddelen per 31 december	<u>23.306</u>	<u>27.072</u>
Mutatie geldmiddelen	<u><u>-3.766</u></u>	<u><u>47.541</u></u>

Toelichting:

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting HagaZiekenhuis (Hagaziekenhuis) is op 1 juli 2004 ontstaan uit een juridische fusie tussen Stichting Ziekenhuis Leyenburg (Leyenburg) en Stichting Samenwerkende Ziekenhuizen Juliana Kinderziekenhuis en Rode Kruis Ziekenhuis (JKZ/RKZ).

Het HagaZiekenhuis is een algemeen, topklinisch ziekenhuis en is gevestigd op twee locaties: Sportlaan 600 en Leyweg 275 te Den Haag.

Stichting HagaZiekenhuis en de stichting Reinier de Graaf Groep zijn op 12 juli 2013 een bestuurlijke fusie met elkaar aangegaan onder de statutaire naam Stichting Reinier Haga Groep.

De consolidatie 2014 zal plaatsvinden in de jaarrekening van Stichting Reinier Haga Groep.

Stichting Reinier Haga Groep is feitelijk gevestigd op de Leyweg 275 te Den Haag.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW.

Alle bedragen in dit document zijn in duizenden euro's.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van het volgende:

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2013 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2014 mogelijk te maken.

Verbonden rechtspersonen

Als verbonden partijen worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook statutaire directieleden, ander sleutelfunctionarissen in het management van Stichting HagaZiekenhuis en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

- Lab West BV te Den Haag, exploiteert een geïntegreerde laboratoriumorganisatie in de configuratie van een centraal laboratorium (inclusief trombosedienst) en locatielaboratorium. De vennootschap is op 1 juli 2011 opgericht.

De aandelen zijn voor 50% in het bezit van het HagaZiekenhuis. Medisch Centrum Haaglanden bezit de andere 50% van de aandelen.

Het eigen vermogen van Lab West BV ultimo 2014 bedraagt € 0,7 mio negatief en het netto resultaat is € 0,2 mio positief.

- Dialyse Centrum Zoetermeer BV te Zoetermeer, exploiteert een behandelcentrum voor dialysecentrum. De vennootschap is opgericht op 31 december 2010. De aandelen zijn voor 50% in het bezit van het HagaZiekenhuis. De andere 50% van de aandelen zijn in het bezit van het Lange Land Ziekenhuis te Zoetermeer.

Het eigen vermogen van DCZ BV ultimo 2014 bedraagt € 0,7 mio en het netto resultaat is € 0,4 mio positief.

- Zorgservice XL C.V. te Delfgauw is het inkoop- en logistieke bedrijf van vijf samenwerkende ziekenhuizen, het HagaZiekenhuis, Reinier de Graaf Groep, het Sint Franciscus Gasthuis, Vlietlandziekenhuis en het IJssellandziekenhuis. ZXL is in opgericht op 2 september 2009.

- Zorgservice XL B.V. te Delfgauw is de holding van Zorgservice XL C.V. De B.V. is opgericht op 1 maart 2013.

De aandelen zijn voor 33,8% in het bezit van het HagaZiekenhuis, 23,8% in het bezit van Reinier de Graaf Groep, 16,2% in het bezit van Sint Franciscus Gasthuis, 13,1% in het bezit van het Vlietland Ziekenhuis en 13,1% in het bezit van het IJsselland Ziekenhuis.

- De coöperatie Ziekenhuispartners XL U.A. te Delft is opgericht per 25 april 2012. de leden zijn het HagaZiekenhuis, Reinier de Graaf Groep, Sint Franciscus Gasthuis, Vlietland Ziekenhuis en het IJsselland Ziekenhuis.

Operationele lease

Bij Stichting HagaZiekenhuis zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij Stichting HagaZiekenhuis liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van de operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Stichting HagaZiekenhuis maakt gebruik van financiële instrumenten in de vorm van zogenaamde interest rate swaps. Deze instrumenten zijn op basis van kostprijs-hedgeaccounting in de jaarrekening verwerkt. Jaarlijks actualiseert het HagaZiekenhuis de hiervoor vereiste documentatie. Als gevolg van de daling van de markttrente is de marktwaarde van de interest rate swaps negatief. Deze negatieve waarde bedraagt ultimo 2014 voor HagaZiekenhuis € 2,3 mio. Omdat hedgeaccounting is toegepast is deze negatieve waarde niet als verplichting op de balans gewaardeerd.

Het HagaZiekenhuis maakt gebruik van derivaten om het renterisico op leningen te beperken en of leningen tegen een zo laag mogelijk rentetarief aan te gaan. Het HagaZiekenhuis handelt niet in financiële derivaten. Voor de waardering van derivaten wordt kostprijs-hedge accounting toegepast.

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rente-methode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve-rente-methode.

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde. Het HagaZiekenhuis past hedge accounting volgens het kostprijs-hedgemodel toe. Eerste waardering van het betreffende financiële instrument vindt plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de resultatenrekening wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of verlies in de resultatenrekening verwerkt.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, worden de afdekkingsrelaties beëindigd. De cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de resultatenrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de resultatenrekening.

Het HagaZiekenhuis documenteert de hedgerelaties in generieke hedge documentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat geen sprake is van overhedges. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, aflopen of worden verkocht of wanneer de instelling niet langer kiest voor hedge accounting wordt hedge accounting beëindigd. De tot dat moment in het vermogen verantwoorde resultaten blijven in het eigen vermogen uitgesteld tot het moment dat de toekomstige transactie plaatsvindt. Indien de transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, worden de in het eigen vermogen uitgestelde cumulatieve hedge resultaten naar de resultatenrekening gebracht.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 86% geconcentreerd bij drie grote verzekeraars. Het maximale bedrag aan kredietrisico bedraagt EUR nihil.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen. Het HagaZiekenhuis loopt renterisico op de vooralsnog niet geconsolideerde leningen ad € 33 mio. De Euribor tarieven zijn variabele rentetarieven waarover het HagaZiekenhuis renterisico loopt. Het HagaZiekenhuis maakt gebruik van derivaten om het renterisico op leningen te beperken en of leningen tegen een zo laag mogelijk rentetarief aan te gaan.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,5 % - 10 %.
- Machines en installaties : 4 % - 5 % - 10 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 2 % - 5 % - 10 % - 20 %.

In de investeringen is een bedrag aan geactiveerde rente opgenomen van € 2,8 mio. Het totaal van de geactiveerde rente bedraagt ultimo boekjaar € 5,9 mio.

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderinggrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Stichting HagaZiekenhuis beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt Stichting HagaZiekenhuis op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt Stichting HagaZiekenhuis de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid. De voorziening is theoretisch bepaald op 10% van de voorraadwaarde en jaarlijks statisch getoetst op basis van werkelijke incourantheid van de voorraden.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieverentemethode.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van onderhanden projecten (DOT Zorgproducten) worden als opbrengsten en kosten in de winst-en-verliesrekening op grond van de verrichte prestatie per balansdatum verwerkt. De instelling maakt daarbij gebruik van de vrijstelling onder RJ 221.336 om tussentijdse marges als resultaat te nemen daar:

- de DOT zorgproducten een looptijd hebben van maximaal 1 jaar;
- sprake is van een gelijkmatige stroom van DOT zorgproducten met een stabiele omvang en waarvan de gereedkoming een patroon van regelmatige stroom van spreiding vertoont;
- een eventuele marge geen materiële invloed heeft op het vermogen en resultaat van de instelling.

De ontvangen voorschotten zijn in mindering gebracht op het onderhanden werk en nog te factureren.

Voor de DOT-zorgproducten is de opbrengstwaarde toegepast.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De voorziening wordt als volgt bepaald:

- in behandeling bij incassobureau 70%;
- debiteuren verzekeraars 10% (ouder dan 180 dagen);
- debiteuren individuele patiënten 50% (ouder dan 90 dagen);
- patiënten waarschijnlijk oninbaar 100%.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Jaarlijks wordt door Stichting HagaZiekenhuis het resultaat toegevoegd aan het eigen vermogen. Voor de presentatie van het eigen vermogen wordt de ontwerp richtlijn van RJ 655 toegepast.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Per individuele voorziening dient een toelichting van de grondslagen voor waardering te worden opgenomen, bijvoorbeeld:

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties en e.d.. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening wordt gevormd voor verwachte kosten inzake toekomstige reorganisaties.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 0% (2013: 0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

Sectorontwikkeling omzetverantwoording medisch specialistische zorg 2012-2015

Inleiding

De landelijke onzekerheden waarmee instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) tot en met 2013 geconfronteerd werden in de omzetverantwoording zijn in 2014 aanzienlijk afgenomen met de vaststelling van:

- de uitkomst van het aanvullend omzetonderzoek 2012-2013 van Stichting HagaZiekenhuis door de expertcommissie van zorgverzekeraars; en
- de transitiebedragen 2012 en 2013 door de NZa.

De resterende onzekerheid in de omzetverantwoording 2014 van Stichting HagaZiekenhuis betreft voornamelijk schattingsposten met betrekking tot:

- in 2014 gesloten DBC's, geopend in 2013 die buiten de scope van het aanvullend omzetonderzoek 2012-2013 vielen;
- in 2014 geopende DBC-zorgproducten;
- de afwikkeling van het FB-systeem in de loop van 2015.

De schattingsposten hebben betrekking op de bepaling van financiële impact van de onrechtmatigheden over 2014, de impact op de omzetverantwoording en de toerekening aan boekjaren. Daarnaast is rondom een aantal onderwerpen nog sprake van interpretatieruimte in de registratievoorschriften.

Bij de omzetsbepaling van de DBC zorgproducten en overige zorgproducten, alsmede de opbrengsten uit hoofde van transitie-regelingen en honoraria medisch specialisten heeft Stichting HagaZiekenhuis de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening. Hierbij is de "Handreiking Omzetverantwoording MSZ 2014" gevolgd, die door het Bestuurlijk Overleg onder voorzitterschap van het Ministerie van VWS is vastgesteld.

Oorzaken onzekerheden omzetverantwoording

De onzekerheden zijn in 2012 ontstaan door gelijktijdige invoering van prestatiebekostiging in combinatie met een transitie-model, wijzigingen in de DOT-productstructuur en nieuwe wijzen van contracteren met zorgverzekeraars. Diverse van de in 2012 en 2013 gesignaleerde problemen inzake de omzetverantwoording golden in 2014 nog steeds en werken door in de verantwoording en in de interne controle over 2014. Open registratie- en declaratienormen zijn na afloop van het boekjaar 2013 nader geduid door de regelgever (laatstelijk in augustus 2014). Daarnaast zijn formele en materiële controles door de zorgverzekeraars geïntensiveerd.

Achtergrond landelijk herstelplan en stand van zaken herstelplan

Voornoemde problematiek heeft geleid tot een landelijk herstelplan medio 2014 voor de ziekenhuizen zoals vastgesteld door de Minister van VWS. Kern van het herstelplan was:

- Verduidelijking van normen door de NZa (medio 2014);
- Een landelijk aanvullend omzetonderzoek over de jaren 2012 en 2013 en vaststelling door een expertgroep van zorgverzekeraars (ultimo 2014);
- Het definitief afwickelen van materiële controles tot en met 2011 in 2014 door zorgverzekeraars;
- Definitieve vaststelling van het eerder onzekere transitiebedrag door de NZa (ultimo 2014);
- Duidelijkheid over de garantieregeling kapitaallasten door de NZa;
- Uitsstel van de publicatietermijn van de jaarrekening 2013 tot 15 december 2014.

Door vaststelling van de uitkomsten van het herstelplan heeft Stichting HagaZiekenhuis duidelijkheid verkregen over de rechtmatigheidsaspecten en (resterende) onzekerheden hierin over de DBC-zorgproducten zoals die zijn afgesloten en gefactureerd in de jaren tot en met 2013. Met de vaststelling van het definitieve transitiebedrag 2012 en 2013 door de NZa d.d. 24 november 2014 heeft Stichting HagaZiekenhuis zekerheid gekregen over desbetreffende balanspost. Verschillen ten opzichte van eerdere inschattingen zijn als nagekomen baten en lasten uit het zelfonderzoek 2012-2013 en de definitief vastgestelde transitiebedragen verwerkt in deze jaarrekening.

De onzekerheden die in de jaarrekening 2014 resteren zijn door het afsluiten van de oude jaren dan ook kleiner dan de onzekerheden in voorgaande jaren en betreffen:

1. Definitieve afwikkeling zelfonderzoek 2012/2013 met de zorgverzekeraars;
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2014;
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar;
4. Afwikkeling FB tot en met 2011;
5. Macrobeheersinstrument;
6. Overgangsregeling kapitaallasten;
7. Overige (lokale) onzekerheden.

Deze issues zijn (inclusief de afwikkeling hiervan) hierna toegelicht voor Stichting HagaZiekenhuis:

1. Afwikkeling zelfonderzoek 2012/2013 met de zorgverzekeraars

Het rapportageformulier zelfonderzoek correct declareren 2012-2013 is goedgekeurd door de expertgroep d.d. 28 november 2014. De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening zijn nog onderhanden. De verwachte uitkomsten van deze onderhandelingen verwerkt in de jaarrekening 2014. Stichting HagaZiekenhuis kent het maximale risico, zijnde de door de expertgroep vastgestelde uitkomst van het zelfonderzoek. Op grond van de brief van de Minister van VWS van 22 mei 2014 concludeert Stichting HagaZiekenhuis dat de uitkomst van het zelfonderzoek, behoudens vermoedens van fraude, die Stichting HagaZiekenhuis niet heeft, een goede basis is voor een betrouwbare schatting van de uiteindelijke uitkomst van de onderhandelingen met de zorgverzekeraars.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2014

De NFU, NVZ en ZN hebben eind maart 2015 een Handreiking rechtmatigheidscontroles MSZ 2014 gepubliceerd. De NZa heeft bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving. Naar analogie van het onderzoek over 2012/2013 kunnen instellingen zelf rechtmatigheidscontroles uitvoeren op in 2014 gesloten DBC's en overige zorgproducten. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zal zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2014 concluderen.

Stichting HagaZiekenhuis heeft op basis van deze handreiking een onderzoek inzake 2014 uitgevoerd. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting zal Stichting HagaZiekenhuis de definitieve rapportage vóór 30 juni 2015 aan de representerende zorgverzekeraars aanleveren en volgt voor eind oktober 2015 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting HagaZiekenhuis leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting HagaZiekenhuis nuanceringen geboekt.

Naast de rechtmatigheidscontroles MSZ 2014 zoals opgenomen in de handreiking heeft de instelling op basis van een risicoanalyse onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting HagaZiekenhuis materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2012/2013, de uitgevoerde steekproef en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2014 op basis ervaringscijfers 2012 en 2013.

Doelmatigheidscontroles over 2014 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd worden, maar hoeven geen financieel effect met terugwerkende kracht te hebben op grond van publiekrechtelijke regelgeving.

Ook privaatrechtelijk heeft Stichting HagaZiekenhuis geen afspraken terzake gemaakt, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek.

De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Stichting HagaZiekenhuis heeft met de zorgverzekeraars voor 2014 schadelastafspraken op basis van aanneemsommen respectievelijk plafondatafspraken gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2014 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2014 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording en rekening houdend met de verwachte effecten van het zelfonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2014 in mindering gebracht en verwerkt in de voorziening op het onderhanden werk ultimo 2014. De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

4. Afwikkeling FB tot en met 2011

De NZa heeft met circulaire d.d. 4 juli 2014 de uitgangspunten voor finale afwikkeling FB kenbaar gemaakt zoals deze in overleg met de veldpartijen tot stand zijn gekomen. Tot op heden heeft nog geen verdere informatieverstrekking plaatsgevonden, anders dan dat over verdere procedures in de sector een convenant is gesloten tussen de koepels ZN, NVZ en NFU.

Stichting HagaZiekenhuis heeft de jaren tot en met 2011 afgerekend, exclusief de effecten van materiële controles, welke in 2014 zijn afgerond en exclusief de aanpassing van het onderhanden werk ultimo 2011. De onzekerheid over de uitkomsten van de afwikkelingsprocedure blijft bestaan, zolang er geen sprake is van overeenstemming over de positie tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars en waar dus historische verschillen onopgelost zijn. Daarmee is sprake van onzekerheden over de juistheid en volledigheid van de opgenomen positie ultimo 2014 zoals opgenomen in de positie nog in tarieven te verrekenen bedragen in de balans.

5. Macrobeheersinstrument

Uit de berekeningen van het ministerie van VWS blijkt een overschrijding van EUR 242 miljoen voor 2013 en voor 2014 is de overschrijding nog niet bekend. De minister neemt uiterlijk 1 mei 2016 een besluit of de handhaving van het MBI-omzetplafond 2013 wordt ingezet of dat er alternatieven zijn om de overschrijding 2013 te redresseren. Bij opmaak van de jaarrekening is daarom niet betrouwbaar te schatten wat het effect gaat zijn van het macrobeheersinstrument voor 2013 en 2014 in latere jaren. Voor verdere toelichting rondom dit risico wordt verwezen naar paragraaf 15 inzake niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

6. Overgangsregeling kapitaallasten

Stichting HagaZiekenhuis maakt geen gebruik van de overgangsregeling kapitaallasten en verwacht dan ook geen materieel effect van deze regeling.

7. Overige (lokale) onzekerheden

- Onzekerheden over honorariaplafonds voor medisch specialisten die vanwege de kassiersfunctie de ziekenhuisomzet kunnen beïnvloeden. Er is nog geen volledige afstemming over de honorariaplafonds tot en met 2014.

- Overige lokale onzekerheden rond registratie, facturatie of omzetverantwoording en daarmee samenhangende posten.

Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting HagaZiekenhuis op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Stichting HagaZiekenhuis heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij HagaZiekenhuis. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Het HagaZiekenhuis betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. In 2014 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 105% te hebben. Naar de stand van ultimo december 2014 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 102%. Het pensioenfonds voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Het HagaZiekenhuis heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het HagaZiekenhuis heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over grond en terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Negatieve goodwill valt vrij in de winst-en-verliesrekening voor zover lasten en verliezen zich voordoen, indien hier bij de verwerking van de overname rekening mee is gehouden en deze lasten en verliezen betrouwbaar zijn te meten. Indien geen rekening is gehouden met verwachte lasten of verliezen, dan valt de negatieve goodwill vrij in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Voor zover de negatieve goodwill uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt het meerdere direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijnen voor Jaarverslaggeving en de Regeling verslaggeving WTZi een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt. Bij het HagaZiekenhuis is geen sprake van segmentatie.

5.1.4.5 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-14</u>	<u>31-dec-13</u>
	€	€
Vooruitbetalingen op immateriële activa	160	672
Totaal immateriële vaste activa	<u>160</u>	<u>672</u>

Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	672	794
Bij: investeringen	0	47
Af: afschrijvingen	70	169
Af: desinvesteringen	442	0
Boekwaarde per 31 december	<u>160</u>	<u>672</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-14</u>	<u>31-dec-13</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	70.266	69.508
Machines en installaties	50.444	49.915
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	41.975	44.501
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	112.204	60.231
Totaal materiële vaste activa	<u>274.889</u>	<u>224.155</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	224.155	194.534
Bij: investeringen	71.927	64.709
Af: afschrijvingen	21.193	35.088
Boekwaarde per 31 december	<u>274.889</u>	<u>224.155</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZi-vergunningplichtige vaste activa, de WTZi-meldingsplichtige vaste activa, de WMG-gefinancierde vaste activa en de niet WTZi/WMG-gefinancierde vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.9. In toelichting 5.1.10 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

Stichting HagaZiekenhuis	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	0	0
Overige deelnemingen	19	19
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	1.965	2.982
Overige effecten	0	0
Vordering op grond van compensatieregeling	0	0
Overige vorderingen	5.130	3.189
Totaal financiële vaste activa	7.114	6.190

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	6.190	7.015
Kapitaalstortingen	-31	0
Resultaat deelnemingen	-49	-450
Ontvangen dividend	0	0
Verstreckte leningen / verkregen effecten	1.400	-115
Ontvangen dividend / aflossing leningen	-396	-69
(Terugname) waardeverminderingen	0	-191
Amortisatie (dis)agio	0	0
Boekwaarde per 31 december	7.114	6.190

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

Het HagaZiekenhuis heeft aan CombiSter een lening verstrekt ad € 1,4 mio. Jaarlijks zal een aflossing ontvangen worden van € 0,1 mio. Tevens ontvangt het HagaZiekenhuis jaarlijks een aflossing ad € 0,1 mio op de lening aan LabWest.

Het aandeel van het positieve resultaat van 't Lange Land Ziekenhuis ten aanzien van DCZ is ten laste van de goodwill DCZ gebracht.

De voorziening LabWest in verband met het negatieve vermogen is in 2014 en de vergelijkende cijfers van de voorziening naar de financiële vaste activa gereclassificeerd.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
LabWest BV		9	50%	-658	228
Dialyse Centrum Zoetermeer BV		9	50%	726	369
Zorgservice XL BV		0	33,8%	20	-56

Toelichting:

LabWest BV is gevestigd aan de Leyweg 275 te Den Haag.

Dialyse Centrum Zoetermeer BV is gevestigd aan Toneellaan 1 te Zoetermeer.

Zorgservice XL BV is gevestigd aan de Distributieweg 70 te Delfgauw.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Medische middelen	891	750
Overige voorraden:		
Magazijnartikelen	366	321
Vorraad Hartcentrum/OK	2.802	2.204
Totaal voorraden	4.059	3.275

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 0,4 mio (vorig jaar € 0,3 mio).

De stijging wordt veroorzaakt doordat meer geneesmiddelen en implantaten op voorraad zijn dan voorgaand jaar.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten A-segment	6.940	5.972
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten B-segment	41.005	43.924
Af: ontvangen voorschotten	-46.987	-48.899
Af: voorziening onderhanden werk	-958	-997
Totaal onderhanden werk	0	0

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-14
	€	€	€	€
CZ	13.100	262	12.838	0
Achmea	7.812	156	7.656	0
Menzis	10.667	213	10.454	0
Multizorg	2.906	58	2.848	0
DSW	4.276	86	4.190	0
VGZ	8.702	174	8.528	0
Overig	482	9	473	0
Totaal (onderhanden werk)	47.945	958	46.987	0

Toelichting:

Een deel van de ontvangen voorschotten van de zorgverzekeraars (€ 47 mio) is verrekend met het saldo onderhanden werk.

Derhalve is het saldo in de jaarrekening nihil. Het restant van de voorschotten van zorgverzekeraars (€ 20 mio) is verwerkt onder nog te factureren omzet.

6. Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

Vorderingen uit hoofde van bekostiging:	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
1. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	364	364
2. Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	19.563
Totaal vorderingen uit hoofde van bekostiging	<u>364</u>	<u>19.927</u>

Specificatie vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk financieringsoverschot

	t/m 2011	2012	2013	2014	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	9.625				9.625
Financieringsverschil boekjaar				0	0
Correcties voorgaande jaren					0
Betalingen/ontvangsten	-9.261				-9.261
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-9.261</u>	0	0	0	<u>-9.261</u>
Saldo per 31 december	<u>364</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>364</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

C

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	364	364
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	<u>364</u>	<u>364</u>

Specificatie vorderingen uit hoofde van transitierегeling en schulden uit hoofde van transitierегeling

De specificatie is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Schaduwbudget (op basis van afspraken met verzekeraars)	0	222.127
Af: A omzet (inclusief overloop)	0	108.250
Af: B nieuw (binnen transitie-model = B-2012) honorariumomzet loondienst met vergoeding in schaduwbudget in B nieuw	0	102.049
Transitiebedrag	<u>0</u>	<u>11.828</u>

	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	19.563
- schulden uit hoofde van transitierегeling	0	0
	<u>0</u>	<u>19.563</u>

Het transitiebedrag wordt verwerkt in:

2012	95%	€ 11.263
2013	70%	€ 8.300

Toelichting:

De NZa vereist in de Regeling Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg dat een instelling voor medisch specialistische zorg de gerealiseerde omzet uit prestatiebekostiging en de omzet die zou zijn behaald onder de oude bekostigingssystematiek vaststelt. Het verschil tussen beide bedragen wordt aangeduid met de term transitiebedrag. De zorginstelling neemt een vordering respectievelijk een schuld uit hoofde van de Regeling Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg op als afzonderlijke post in de toelichting op de balans.

Stichting HagaZiekenhuis

Honorariumplafond

Als de honorariumomzet van de vrijgevestigd specialisten in een ziekenhuis of een zelfstandig behandel centrum boven het door de NZa vastgestelde plafond uitkomt, draagt de zorginstelling het meerdere af aan het zorgverzekeringsfonds. De zorginstelling neemt een schuld uit hoofde van een overschrijding van het honorariumplafond als afzonderlijke post op in de toelichting op de balans. De zorginstelling vermeldt in de toelichting op de balans de opbouw van de schuld uit hoofde van het honorariumplafond van vrijgevestigd specialisten in een instelling voor medisch specialistische zorg, onder vermelding van het stadium van vaststelling van het plafond. Voor 2014 komt de berekening van het honorariumplafond uit op nihil.

7. Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-14</u>	<u>31-dec-13</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	41.470	37.444
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	49.970	16.940
Vooruitbetaalde bedragen:	5.165	1.296
Overige overlopende activa:		
Nog te ontvangen bedragen en diverse vorderingen	17.043	11.354
R/C artsen	0	6.502
Totaal overige vorderingen	<u>113.648</u>	<u>73.536</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 2,1 mio en heeft betrekking op een mogelijke oninbaarheid van debiteuren.

In de overige vorderingen is begrepen een bedrag van € 1,4 mio (2013: € 2,8 mio) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

De ontvangen voorschotten van zorgverzekeraars is gedeeltelijk in mindering gebracht op het onderhanden werk. Het resterende gedeelte is in mindering gebracht op nog te factureren omzet.

De reservering materiële controle is in 2014 in mindering gebracht op de nog te factureren omzet. Voor een betere vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

Het saldo vooruitbetaalde bedragen bestaat voornamelijk uit betaalde licenties en abonnementen 2015.

De post nog te ontvangen bedragen en diverse vorderingen bestaat uit een verstrekte lening aan ZXL (€ 1,4 mio), nog te ontvangen subsidie AIOS/FZO (€ 4,7 mio), opbrengstverrekening zorgverzekeraars (€ 7,3 mio) en overige vorderingen (€ 3,7 mio).

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-14</u>	<u>31-dec-13</u>
	€	€
Geblokkeerde Bankrekening (bouw)	0	11.408
Kassen	6	9
Bankrekeningen	23.300	27.063
Totaal liquide middelen	<u>23.306</u>	<u>38.480</u>

Toelichting:

Het geld van de geblokkeerde rekening werd gebruikt voor de betaling van de kosten met betrekking tot fase 1 van de vernieuwbouw. Ultimo 2014 is fase 1 afgewikkeld en derhalve is het saldo nihil.

De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

Stichting HagaZiekenhuis

PASSIVA

10. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-14</u>	<u>31-dec-13</u>
	€	€
Bestemmingsreserves	0	14.546
Bestemmingsfondsen	88.970	69.478
Totaal eigen vermogen	<u>88.970</u>	<u>84.024</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2014</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2014</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserve WMO	0			0
Bestemmingsreserve inventaris	6.529		-6.529	0
Bestemmingsreserve vernieuwbouw	7.819		-7.819	0
Bestemmingsreserve ICT	-1.465		1.465	0
Egalisatierekening afschrijving instandhouding	1.431		-1.431	0
Bestemmingsreserve infrastructuur	232		-232	0
Totaal bestemmingsreserves	<u>14.546</u>	<u>0</u>	<u>-14.546</u>	<u>0</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2014</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2014</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten:	69.478	4.946	14.546	88.970
				0
Totaal bestemmingsfondsen	<u>69.478</u>	<u>4.946</u>	<u>14.546</u>	<u>88.970</u>

Toelichting:

Het HagaZiekenhuis heeft in 2014 besloten om de saldi van de bestemmingsreserves toe te voegen aan de Reserve Aanvaardbare Kosten.

11. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2014</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per 31-dec-2014</u>
	€	€	€	€	€
Overige voorzieningen:					
Onderhoud	4.294	0	500	0	3.794
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	0	274	0	0	274
Jubilea	1.137	124	133	0	1.128
Voormalig personeel (wachtgeld)	187	0	76	0	111
Latente belastingen	73	0	0	0	73
Persoonlijk levensfase budget	1.785	0	29	781	975
Reorganisatievoorziening	4.081	4.032	1.202	512	6.399
Eigen risico Centramed	0	452	0	0	452
Totaal voorzieningen	<u>11.557</u>	<u>4.882</u>	<u>1.940</u>	<u>1.293</u>	<u>13.206</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2014</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	224
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	12.982
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	269

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening groot onderhoud is gevormd voor toekomstig onderhoud aan de locatie Sportlaan.

De voorziening PLB bestaat sinds 2010 en heeft betrekking op de overgangsregeling zoals genoemd in de CAO. In de vergelijkende cijfers is de reguliere PLB gereclassificeerd naar de kortlopende schulden.

Vanaf 2014 is het HagaZiekenhuis verzekerd bij Centramed. Voor alle toekomstige claims dient een eigen risico betaald te worden en is derhalve voorzien. Tevens is een voorziening opgenomen voor lopende en aangekondigde reorganisaties.

De voorziening LabWest in verband met het negatieve vermogen is in 2014 en vergelijkende cijfers gereclassificeerd naar de financiële vaste activa.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-14</u>	<u>31-dec-13</u>
	€	€
Schulden aan banken	198.162	156.185
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>198.162</u>	<u>156.185</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Stand per 1 januari	166.472	160.862
Bij: nieuwe leningen	54.000	16.000
Af: aflossingen	10.823	10.390
Stand per 31 december	<u>209.649</u>	<u>166.472</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	11.487	10.287
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>198.162</u>	<u>156.185</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	11.487	10.287
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	198.162	156.185
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	138.294	115.877

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.

De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De langlopende schulden zijn ten opzichte van voorgaand jaar toegenomen als gevolg van enerzijds aflossingen ad € 12 mio en anderzijds door nieuwe leningen ad € 36 mio en een nieuwe kasgeldlening ad € 18 mio ten behoeve van de vernieuwbouw.

Kredietfaciliteiten

Het HagaZiekenhuis heeft vanaf ultimo 2013 een kredietfaciliteit contractueel vastgelegd van € 40 mio.

Gestelde zekerheden

Ten behoeve van de opgenomen kredieten van de bankrekeningen bij de Rabobank en BNG heeft het HagaZiekenhuis de volgende

- Verpanding van inventaris, machines, voorraden en installaties
- Verpanding van rechten en/of vorderingen op grond van afgesloten verzekeringen, met uitzondering van iedere
  1. Het is de zorgaanbieder niet toegestaan om rechten en plichten zoals overeengekomen met de zorgverzekeraar geheel of gedeeltelijk aan derden over te dragen of door deze derden te laten overnemen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de zorgverzekeraar. De zorgverzekeraar kan aan het verlenen van toestemming voorwaarden verbinden.
  2. De overdraagbaarheid van vorderingsrechten van de zorgaanbieder jegens de zorgverzekeraar wordt uitgesloten in de zin van artikel 3:83 lid 2 BW. In afwijking van het bepaalde in vorige volzin is verpanding van vorderingen door de zorgaanbieder aan de bank die aan de zorgaanbieder een financiering verstrekt, toegestaan.
    - Het recht van hypotheek tot een maximum bedrag van € 518.000.000
    - Een negatieve pledge.
    - Een pari/passu verklaring.
    - Een positieve en negatieve hypotheekverklaring op alle huidige en toekomstige registergoederen.
    - cross-default

Ten behoeve van de aangetrokken geldleningen tot en met 2012 staat het Waarborgfonds voor de Zorgsector borg.

Hiervoor zijn verklaringen van borgstelling afgegeven door het WFZ

Voor de nieuw aangetrokken leningen vanaf 2013 staat Waarborgfonds voor de Zorg niet borg.

13. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-14	31-dec-13
	€	€
Crediteuren	14.752	20.442
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	11.487	10.287
Belastingen en sociale premies	7.162	6.634
Schulden terzake pensioenen	2.315	2.564
Nog te betalen salarissen	-9	-58
Vakantiegeld	5.898	5.696
Vakantiedagen	11.654	9.387
Overige schulden:		
Schulden op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	2.400	0
Vereveningsfonds	28	28
Nog te betalen kosten:		
Rente	1.060	1.135
Overige overlopende passiva:		
Overige kortlopende schulden	66.373	58.354
R/C Artsen	82	0
Totaal overige kortlopende schulden	<u>123.202</u>	<u>114.469</u>

Toelichting:

De vergelijkende cijfers van de vakantiedagen zijn aangepast met de reservering PLB regulier.
De overige kortlopende schulden bestaan onder andere uit opbrengstverrekening zorgverzekeraars, reservering asbestsanering, reservering ORT en reservering aangegane verplichtingen.

15. Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS worden ingezet bij overschrijdingen van het macrokader zorg. Het MBI is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg. Inzet van het MBI betekent een terugvordering bij instellingen voor medisch specialistische zorg.

Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een MBI-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, die afhankelijk is van de realisatie van het MBI-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het MBI-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor de verschillende boekjaren geldt het volgende:

- Het macrokader over 2013 is op basis van cijfers van het Ministerie van VWS overschreden met een te verrekenen bedrag van maximaal EUR 242 miljoen. De minister neemt uiterlijk 1 mei 2016 een besluit of de handhaving van het MBI-omzetplafond 2013 daadwerkelijk wordt ingezet, of dat er alternatieven zijn om de alsdan definitief vast te stelling overschrijding 2013 te redresseren.
- Voor 2014 is het MBI-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 18.269 miljoen (prijsniveau 2013). Bij het opstellen van de jaarrekening 2014 is niet bekend of sprake is van een overschrijding van het MBI-omzetplafond over 2014.

Stichting HagaZiekenhuis is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken of er uiteindelijk sprake zal zijn van een daadwerkelijke verplichting voor de instelling voortkomende uit het MBI. Hierdoor is deze mogelijke verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van Stichting HagaZiekenhuis per 31 december 2014.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Claims

Een aantal patiënten heeft bij de Raad van Bestuur een klacht en een claim ingediend. Deze claims zijn in overleg met de aansprakelijkheidsverzekeraar in behandeling genomen. Het is nog niet bekend om welke bedragen dit zal gaan, maar de verwachting is dat dit mogelijk in zeer beperkte mate zal leiden tot lasten voor het ziekenhuis en grotendeels gedekt worden uit de aansprakelijkheidsverzekering.

Obligo Waarborgfonds

Aan het Waarborgfonds Zorgsector is bij faillissement van één van de deelnemende instellingen een obligoverplichting aanwezig mocht het Waarborgfonds zelf niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen, die daaruit voortvloeien. Deze verplichting is maximaal 3% van de restschuld en bedraagt dus per 31-12-2014 maximaal € 4,2 mio.

Vernieuwbouw

In het kader van de vernieuwbouw zijn overeenkomsten aangegaan met architecten, aannemers en installatieadviseurs betreffende

Onderhoud gebouwen

Volker Stevin nieuwbouw HAGA (niet in 1e of 2e tranche) € 66,9 mio

Siemens

In het kader van Technologisch Partnerschap € 47,8 mio

HagaZiekenhuis vernieuwbouw

€ 39,3 mio

ICT investeringen

€ 8,7 mio

Medische apparatuur

€ 1,3 mio

Arbodienst

€ 0,4 mio

Overig

€ 0,3 mio

Leasecontracten auto's

€ 0,1 mio

Toelichting Siemens

Het Hagaziekenhuis is in 2012 een Technologisch Partnerschap Overeenkomst aangegaan met Siemens waarbij het HagaZiekenhuis tegen het betalen van een nagenoeg vaste fee voor 15 jaar verschillende diensten en producten, samenhangend met beeldvormende techniek, krijgt geleverd.

Het HagaZiekenhuis heeft het contract met ingang van 2012 in de jaarrekening verwerkt als operational lease.

Leningen

Het HagaZiekenhuis heeft voor 2015 tot en met 2016 overeenkomsten met de BNG en de Rabobank voor het verstrekken van leningen ad € 49 mio.

Zorgservice XL

De Raden van Bestuur van het Hagaziekenhuis (Den Haag), Reinier de Graaf Groep (Delft), Sint Franciscus Gasthuis (Rotterdam) Vlietland ziekenhuis (Schiedam) en het IJsselland ziekenhuis (Capelle aan de IJssel) zijn vanaf september 2009 intensief gaan samenwerken op het gebied van inkoop en goederenlogistiek. De activiteiten zijn ondergebracht in een onderneming met de naam Zorgservice XL. Zorgservice XL heeft als rechtsvorm "de Commanditaire Vennootschap". De opbrengsten en kosten van deze vereniging zijn op basis van vooraf overeengekomen verdeelsleutels aan de vijf ziekenhuizen toegerekend en verantwoord in deze jaarrekening.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014						
- aanschafwaarde	0	0	0	0	20.628	20.628
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	19.955	19.955
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>672</u>	<u>672</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	0	0	0	0	0
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	0	0	0	70	70
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	442	442
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>442</u>	<u>442</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-512</u>	<u>-512</u>
Stand per 31 december 2014						
- aanschafwaarde	0	0	0	0	20.186	20.186
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	20.025	20.025
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>160</u>	<u>160</u>
Afschrijvingspercentage					10%-20%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014						
- aanschafwaarde	152.003	66.513	153.708	123.593	0	495.817
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	82.495	16.598	109.207	63.362	0	271.662
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>69.508</u>	<u>49.915</u>	<u>44.501</u>	<u>60.231</u>	<u>0</u>	<u>224.155</u>
Stichting HagaZiekenhuis						
- investeringen	4.323	4.311	7.053	56.240	0	71.927
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	3.565	3.782	9.579	4.267	0	21.193
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>758</u>	<u>529</u>	<u>-2.526</u>	<u>51.973</u>	<u>0</u>	<u>50.734</u>
Stand per 31 december 2014						
- aanschafwaarde	156.326	70.824	160.761	179.833	0	567.744
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	86.060	20.380	118.786	67.629	0	292.855
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>70.266</u>	<u>50.444</u>	<u>41.975</u>	<u>112.204</u>	<u>0</u>	<u>274.889</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,5%-20%	4,5%-10%	20%	5%-10%		

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2014	0	19	0	1.041	0	0	5.130	6.190
Kapitaalstortingen	0	0	0	-31	0	0	0	-31
Resultaat deelnemingen	0	0	0	-49	0	0	0	-49
Ontvangen dividend	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstekte leningen / verkregen effecten	0	0	0	1.400	0	0	0	1.400
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	0	0	-396	0	0	0	-396
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>0</u>	<u>19</u>	<u>0</u>	<u>1.965</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>5.130</u>	<u>7.114</u>

5.1.9 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZI

5.1.9.1 WTZI-vergunningplichtige vaste activa

	NZa-IVA	Grond	Terrein- voorzieningen	Gebouwen	Semi perm. gebouwen	Ver- bouwingen	Installaties	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014										
- aanschafwaarde	20.628	13.781	449	98.727	4.296	17.615	52.082	244	207.822	516.152
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	19.955	0	388	56.584	1.429	16.006	13.523	0	107.885	291.325
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>672</u>	<u>13.781</u>	<u>61</u>	<u>42.143</u>	<u>2.867</u>	<u>1.609</u>	<u>38.559</u>	<u>244</u>	<u>99.937</u>	<u>224.827</u>
Mutaties in het boekjaar										
- investeringen	0	0	0	4.323	0	0	4.309	0	8.632	71.927
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	70	0	9	2.406	108	304	2.561	0	5.458	21.263
- extra afschrijvingen NZa-goedgekeurd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>										
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	185	0	185	1.005
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	185	0	185	1.005
- <i>desinvesteringen</i>										
aanschafwaarde	442	0	0	0	0	0	0	0	442	442
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>442</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>442</u>	<u>442</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-512</u>	<u>0</u>	<u>-9</u>	<u>1.917</u>	<u>-108</u>	<u>-304</u>	<u>1.748</u>	<u>0</u>	<u>2.732</u>	<u>50.222</u>
Stand per 31 december 2014										
- aanschafwaarde	20.186	13.781	449	103.050	4.296	17.615	56.206	244	215.827	586.632
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	20.025	0	397	58.990	1.537	16.310	15.899	0	113.158	311.583
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>160</u>	<u>13.781</u>	<u>52</u>	<u>44.060</u>	<u>2.759</u>	<u>1.305</u>	<u>40.307</u>	<u>244</u>	<u>102.669</u>	<u>275.049</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10%-20%	0,0%	2,5%-5%	2-2,5-5-10%	2,5%	5,0%	4-5-10%	0,0%		

5.1.9 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.9.2 WTZi-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkings rechten	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldings- plichtige activa
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014							
- aanschafwaarde	54.133	338	54.471	29.958	0	29.958	84.429
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
Stichting HagaZiekenhuis	41.217	0	41.217	21.790	0	21.790	63.007
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>12.916</u>	<u>338</u>	<u>13.254</u>	<u>8.168</u>	<u>0</u>	<u>8.168</u>	<u>21.422</u>
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	0	0	276	980	1.256	1.256
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	2.707	0	2.707	1.560	0	1.560	4.267
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>							
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>							
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.707</u>	<u>0</u>	<u>-2.707</u>	<u>-1.284</u>	<u>980</u>	<u>-304</u>	<u>-3.011</u>
Stand per 31 december 2014							
- aanschafwaarde	54.133	338	54.471	30.234	980	31.214	85.685
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	43.924	0	43.924	23.350	0	23.350	67.274
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>10.209</u>	<u>338</u>	<u>10.547</u>	<u>6.884</u>	<u>980</u>	<u>7.864</u>	<u>18.411</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	5,0%	0,0%		10,0%	0,0%		

5.1.9 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZI

5.1.9.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris	Vervoer- middelen	Automati- sering	Overige activa	Subtotaal WMG
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014					
- aanschafwaarde	112.576	143	40.890	30	153.639
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	81.903	142	27.281	18	109.344
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>30.673</u>	<u>1</u>	<u>13.609</u>	<u>12</u>	<u>44.295</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	782	0	3.139	0	3.921
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	5.811	1	3.644	3	9.459
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	0	0	0		0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0		0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0		0
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	0	0		0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0		0
cumulatieve afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
per saldo	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-5.029</u>	<u>-1</u>	<u>-505</u>	<u>-3</u>	<u>-5.538</u>
Stand per 31 december 2014					
- aanschafwaarde	113.358	143	44.029	30	157.560
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	87.714	143	30.925	21	118.803
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>25.644</u>	<u>0</u>	<u>13.104</u>	<u>9</u>	<u>38.757</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	20,0%	20,0%	2-10-20%	

5.1.9 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZI

5.1.9.4 Niet WTZI/MMG gefinancierde materiële vaste activa

	Terrein voorzieningen	Verbouwingen	Gebouwen	Installaties	Overige activa	Onderhanden projecten	Subtotaal DHAZ
	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014							
- aanschafwaarde	2.355	5.298	9.334	13.978	645	38.650	70.260
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	959	3.802	3.205	2.636	426	61	11.089
Boekwaarde per 1 januari 2014	<u>1.396</u>	<u>1.496</u>	<u>6.129</u>	<u>11.342</u>	<u>219</u>	<u>38.589</u>	<u>59.171</u>
Mutaties in het boekjaar							
- investeringen	0	0	0	3	3.133	54.982	58.118
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	56	549	132	1.218	124	0	2.079
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>							
.aanschafwaarde	122	0	294	0	404		820
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0		0
.cumulatieve afschrijvingen	122	0	294	0	404		820
<i>- desinvesteringen</i>							
aanschafwaarde	0	0	0	0	0		0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0		0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0		0
per saldo	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-56</u>	<u>-549</u>	<u>-132</u>	<u>-1.215</u>	<u>3.009</u>	<u>54.982</u>	<u>56.039</u>
Stand per 31 december 2014							
- aanschafwaarde	2.233	5.298	9.040	13.981	3.374	93.632	127.558
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	893	4.351	3.043	3.854	146	61	12.348
Boekwaarde per 31 december 2014	<u>1.340</u>	<u>947</u>	<u>5.997</u>	<u>10.127</u>	<u>3.228</u>	<u>93.571</u>	<u>115.210</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,5%	20,0%	20,0%	10,0%	2-10-20%	0,0%	

5.1.10.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN

Projectgegevens				Investerings				Goedkeuringen				
Num-mer	Brief-nummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	t/m 2013	2014	t/m 2014		Nominiaal bedrag WTZI	Indexering WTZI	Aangepaste goedkeuring	Jaar van oplevering
							gereed	onder-handen				
					€	€	€	€	€	€	€	
90093		40816	Ronald McDonald Huis		338.402	0		338.402				0
7388		39809	Renovatie bovenbouw		244.000	0		244.000				
1509004		40147	2.1.5.2. Bouwkundig-spreekuromrg		0	309.511		309.511				
1509010		40482	Asbestsanering 2010		206.996	0		206.996				
1509011		41578	B.6.1.1.2 Bouwkundig- Jutters, Winkels e.d.		208.024	220.637		428.661				
1509012		41820	B.6.1.2.2 bouwkundig- Parkeergarage, fietsenstalli		0	10.124		10.124				
1509013		41243	B.6.1.3.2 Nieuwbouw algemeen bouwkundig		8.015.180	13.844.825		21.860.005				
1509014		41455	B.6.1.4.2 Nieuwbouw parkeergarage bouwkundig		4.583.454	1.003.237		5.586.691				
1509016		41182	B.6.2.2.2 bouwkundig- HAP 50%,Politheek, winkel		329.538	0		329.538				
1509019		41213	B.6.2.6.2 bouwkundig- Gevel (1e tranche = 1.900.000)		943.406	635.094		1.578.500				
1509020		40908	B.6.3.1.2 bouwkundig- Entree + straat + auditorium		4.065.175	6.861		4.072.036				
1509021		40786	B.6.4.1.2 bouwkundig- Dialyse Sportlaan		5.190	0		5.190				
1509022		41698	B.6.5.1.2 bouwkundig- Centrale infra,sedumdak,kant		0	3.102.553		3.102.553				
1509025		41486	B.6.1.5.2 Nieuwb. Jutters geb.hotel bouwkundig		374.164	638.568		1.012.732				
1509026		41305	B.6.1.1.2 bouwkundig		310.904	902		311.806				
1509027		41639	B.6.2.1.3.2 4e Cathkamer Hartcentrum installatie		100.000	4.559		104.559				
1509034		41364	B6.2.7.2 Plein entree gebouw + parkeert.		273.843	7.368		281.211				
1510019		40663	Verzamel activa 2e tranche indirecte kosten		19.222.955	12.252.019		31.474.974				
1510020		41608	B.6.1.1.3 installatie- Jutters, Winkels e.d.		61.337	10.824		72.161				
1510022		41578	B.6.1.4.3 Nieuwbouw parkeergarage installatie		43.746	489.068		532.814				
1510024		41152	B.6.2.2.3 installatie- HAP 50%,Politheek, winkel		410.550	0		410.550				
1510028		41182	B.6.3.1.3 installatie- Entree + straat + auditoriu		1.871.612	25.902		1.897.514				
1510029		40786	B.6.4.1.3 installatie- Dialyse Sportlaan		34.480	0		34.480				
1510030		41729	B.6.5.1.3 installatie- Centr.infra, sedumdak, kant		0	2.803.044		2.803.044				
1510034		41517	B.6.1.3.3. nieuwbouw algemeen installatie		553.918	16.738.724		17.292.642				
1510035		41790	B.6.1.5.3. nieuwbouw Jutters geb.hotel installatie		0	137.727		137.727				0
1510036		41333	B.6.2.1.1.3 installatie		176.592	2.347		178.939				0
1510037		41486	B.6.2.1.3.3 4e Cathkamer Hartcentrum installatie		245.176	148.314		393.491				0
1510038		41152	B.6.2.1.4.3 Liften installatie		380.275	728.980		1.109.255				0
1510041		41759	K13.01.01 LW PRO Legionella		0	32.110		32.110				
1510042		41759	K130102 LW PRO legionella		0	76.382		76.382				
1510043		41820	K130201 LW PRO Brandwerende voorz.		0	18.291		18.291				
1510045		42004	K130501 LW PRO Rioolkelder		0	6.447		6.447				
1510047		41882	K130601 LW PRO Vacuum compr.		0	5.481		5.481				
1510049		41759	K130701 LW PRO PBT toegangsbev.		0	12.370		12.370				
1510051		41790	K130801 LW PRO Vandalisme		0	21.003		21.003				
1510052		41759	K130802 LW PRO Vandalisme		0	2.941		2.941				
1510053		41790	K130901 LW PRO calamiteiten voorz.		0	20.960		20.960				
1512008		41698	Vaste inrichting 3e tranche		0	227		227				
1512009		41639	B.6.1.1.4.A Vaste inr.- Jutters, Winkels e.d.		14.107	742		14.849				
1512013		40816	B.6.2.2.4.A Vaste inr.- HAP 50%,Politheek, winkel		219.128	0		219.128				
1512016		41455	B.6.3.1.4.A Vaste inr.- Entree + straat + auditori		30.204	0		30.204				

1512020	41973 B.6.1.3.4.A. nieuwbouw algemeen vaste inrichting	0	558.831	558.831				
1512028	41759 Screens voor ramen	0	23.651	23.651				
1512033	41912 Kleine losse zaken	0	16.826	16.826				
1512034	41455 Losse keukeninventaris op afdelingen	9.374	132.425	141.799				
1512035	41729 Aankleding entee, restaurant, auditorium	0	36.227	36.227				
1512037	42004 Lockers medewerkers	0	98.164	98.164				
1512042	41912 Meubilair behoefte 2e tranche	0	199.249	199.249				
1512051	41425 E.1.2.1.36 inrichting beveiligingsloge	105.797	217.447	323.243				
1512052	41578 Beveiliging hardware/arbeid	16.481	140.207	156.688				
1512053	41670 Camerabewaking	0	164.401	164.401				
1512054	41973 Aanpassen en aanleggen buizenpost	0	16.257	16.257				
1512058	41912 Narrowcasting	0	1.742	1.742				
1512062	41578 AV-middelen vergaderzalen	12.460	0	12.460				
1512064	42004 Sfeerverlichting	0	3.730	3.730				
1512066	41670 Draadloze en vaste telefoontoestellen	0	277.064	277.064				
1512069	41274 E.1.2.1.02 Screens voor ramen	0	63.944	63.944				
Stichting HagaZiekenht	41274 E.1.2.1.03 Hangende bedafscheidingen	0	26.348	26.348				
1512073	41274 E.1.2.1.06 Koelkasten pantry kantooromg.	0	4.139	4.139				
1512076	41274 E.1.2.1.10 Inrichting nieuwe AODA	0	16.328	16.328				
1512078	41274 E.1.2.1.12 Kleine losse zaken	0	30.863	30.863				
1512079	41517 E.1.2.1.13 Kluisjes (1 pers. Kamers)	0	55.451	55.451				
1512080	41274 E.1.2.1.14 Lockers medewerkers	0	4.441	4.441				
1512081	41274 E.1.2.1.16 Meubilair budget	0	291.033	291.033				
1512083	41394 E.1.2.1.18 Meubilair vergaderzalen	0	24.784	24.784				
1512085	41274 E.1.2.1.23 Blowups / visuals	0	15.407	15.407				
1512086	41274 E.1.2.1.25 Bewegwijzering intern	0	641	641				
1512093	41274 E.1.2.1.32 Parkeervoorzieningen SEH	0	3.613	3.613				
1512096	41274 E.1.2.1.35 Verhuizing Radiologie Leyweg	0	4.819	4.819				
1512099	41274 E.1.2.1.39 Aanpassingen bestaand buizenp	0	28.955	28.955				
1512100	41274 E.1.2.1.40 Extra voorzieningen invalide	0	9.694	9.694				
1512106	41820 E.1.2.2.24 Rookvoorzieningen	0	2.919	2.919				
1512108	41455 E.1.2.2.38 Draadloze en vaste telefoono	0	555.905	555.905				
1512109	41729 E.1.2.1.41 Narrowcasting	0	31.200	31.200				
1512110	41305 E.1.2.1.42 Schiphoborden	0	65.023	65.023				
1512113	41455 E.1.4.1.03 Voorfinanciering Ronald McDonald	359.970	668.100	1.028.070				
1512118	41912 E.1.4.1.05 #Businesscase ouderencentrum # inventar	0	88.814	88.814				
Totaal		42.998.916	53.121.189	0	96.120.105	0	0	0

5.1.10.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN

Num-mer	Brief-nummer	Datum	Projectgegevens			Investerings				Toekomstige lasten		
			Omschrijving	WTZi-type	Activapost	WTZi	WMG	Overige	Totaal	Afschrijving WTZi	Rentekosten	
						€	€	€	€	€	€	
1511033	40.178	2.3.4.13	RollOut & Configuratie-Gebruiks	Niet WTZi/WMG-gefinancierd		0	0	531	531			
1511038	41.364	2.3.2.03	Beeld Mngmt-ECM (2013)	Niet WTZi/WMG-gefinancierd		0	0	988.972	988.972			
									0			
									0			
									0			
Totaal							0	0	989.503	989.503	0	0

BIJLAGE

5.1.11 Overzicht langlopende schulden ultimo 2014

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2013	Nieuwe leningen in 2014	Aflossing in 2014	Restschuld 31 december 2014	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2014	Aflossingswijze	Aflossing 2015	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Rabobank	3-apr-06	1.702	10	Linear	3,73%	511		170	341	0	2	Linear	170	
Rabobank	1-sep-05	2.496	11	Linear	3,73%	681		227	454	0	2	Linear	227	
Rabobank	1-sep-05	4.992	11	Linear	2,88%	1.361		454	907	0	2	Linear	454	
Rabobank	1-apr-06	8.372	40	Linear	4,07%	6.739		204	6.535	5.515	31	Linear	204	
Rabobank	26-mrt-01	8.849	27	Linear	5,21%	4.670		328	4.342	2.702	15	Linear	328	
NWB	26-mrt-01	8.865	27	Linear	3,78%	4.679		328	4.351	2.711	15	Linear	328	
NWB	23-jan-04	8.000	17	Linear	4,33%	3.764		471	3.293	938	7	Linear	471	
BNG	2-feb-04	4.000	10	Linear	3,92%	200		200	0	0	0	Linear	0	
BNG	3-okt-05	2.757	27	Linear	4,05%	1.940		102	1.838	1.328	18	Linear	102	
BNG	19-okt-05	1.872	11	Linear	3,20%	511		170	341	0	2	Linear	170	
BNG	15-jun-05	25.000	30	Linear	2,44%	18.332		833	17.499	13.334	21	Linear	833	
ASN Bank	1-dec-09	13.500	9	Linear	3,04%	7.500		1.500	6.000	0	4	Linear	1.500	
BNG	1-dec-09	13.500	9	Linear	3,04%	7.500		1.500	6.000	0	4	Linear	1.500	
Rabobank	1-jun-10	15.000	30	Linear	4,58%	13.250		500	12.750	10.250	26	Linear	500	
BNG	1-jun-10	15.000	30	Linear	4,58%	13.250		500	12.750	10.250	26	Linear	500	
Rabobank	1-jun-11	17.500	30	Linear	4,82%	16.042		583	15.459	12.544	27	Linear	583	
BNG	1-jun-11	17.500	30	Linear	4,82%	16.042		583	15.459	12.544	27	Linear	583	
Rabobank	1-jun-12	10.000	30	Linear	4,96%	9.500		333	9.167	7.502	28	Linear	333	
BNG	1-jun-12	10.000	30	Linear	4,96%	9.500		333	9.167	7.502	28	Linear	333	
Rabobank	3-dec-12	7.500	30	Linear	5,01%	7.250		250	7.000	5.750	28	Linear	250	
BNG	3-dec-12	7.500	30	Linear	5,01%	7.250		250	7.000	5.750	28	Linear	250	
Rabobank	31-dec-13	7.000	15	Linear	4,65%	7.000		233	6.767	5.602	14	Linear	233	
BNG	31-dec-13	7.000	15	Linear	4,35%	7.000		233	6.767	5.602	14	Linear	233	
Rabobank	30-jun-14	7.000	15	Linear	4,86%	0	7.000	117	6.883	5.717	15	Linear	233	
BNG	30-jun-14	7.000	15	Linear	4,56%	0	7.000	117	6.883	5.717	15	Linear	233	
Rabobank	31-dec-14	5.000	15	Linear	5,05%	0	5.000	0	5.000	4.167	15	Linear	167	
BNG	31-dec-14	5.000	15	Linear	5,05%	0	5.000	0	5.000	4.167	15	Linear	167	
Rabobank	31-mrt-14	3.000	15	Linear	4,52%	0	3.000	113	2.887	2.138	15	Linear	150	
BNG	31-mrt-14	3.000	15	Linear	4,52%	0	3.000	113	2.887	2.138	15	Linear	150	
Rabobank	30-sep-14	3.000	15	Linear	4,73%	0	3.000	38	2.962	2.213	15	Linear	150	
BNG	30-sep-14	3.000	15	Linear	4,73%	0	3.000	38	2.962	2.213	15	Linear	150	
Rabobank	31-jul-13	Variabel		Kasgeld		1.000	9.000	0	10.000			Kasgeld		
BNG	31-jul-13	Variabel		Kasgeld		1.000	9.000	0	10.000			Kasgeld		
Totaal						166.472	54.000	10.823	209.649	138.294			11.487	

5.1.12 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Toelichting opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Beschikbaarheidsbijdragen	19.800	20.272
Totaal	<u>19.800</u>	<u>20.272</u>

Toelichting:

Vanaf 2013 worden de subsidies AIOS, FZO en KPZ ontvangen van de Nza en is een vereiste om de subsidies te verantwoorden onder beschikbaarheidsbijdragen. Voor een betere vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers aangepast.

17. Toelichting niet-gebudgetteerde zorgprestaties (exclusief DBC's / DBC-zorgproducten A- en B-segment)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Opbrengsten in opdracht van andere instellingen	1.992	817
Overige niet-gebudgetteerde zorgprestaties	200	258
Totaal	<u>2.192</u>	<u>1.075</u>

Toelichting:

De opbrengsten in opdracht van andere instellingen zijn 1,2 mio gegroeid, dit komt echter omdat de nog te factureren stand per ultimo 2013 te laag stond voor deze post en meegenomen was als NTF omzet DBC's.

18. Omzet DBC's / DBC-zorgproducten A en B-segment

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Gefactureerde omzet DBC's / DBC-zorgproducten A en B-segment	324.552	351.409
Mutatie onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten A en B-segment	-1.912	-10.880
Totaal	<u>322.640</u>	<u>340.529</u>

Toelichting:

Omzet DBC's/ DBC's-zorgproducten is 18 mio gedaald, van 2012 naar 2013 is het realisatie percentage 5% gestegen. Van 2013 naar 2014 is het realisatie percentage stabiel gebleven. Alleen in 2013 is er een voordelig afrekeningsaldo qua afspraken verzekeraars.

20. Opbrengsten uit hoofde van transitierelgingen en honorariumplafonds

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Opbrengst uit hoofde van te verrekenen transitiebedrag medisch specialistische zorg	0	13.167
Totaal	<u>0</u>	<u>13.167</u>

Toelichting:

22. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):	20.790	18.405
Totaal	<u>20.790</u>	<u>18.405</u>

Toelichting:

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit opbrengsten van detachering en verhuur van ruimtes.

5.1.12 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

23. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Lonen en salarissen	136.464	131.913
Sociale lasten	18.392	17.199
Pensioenpremies	12.835	12.574
Andere personeelskosten:		
Overige personeelskosten	8.276	10.507
Subtotaal	<u>175.967</u>	<u>172.193</u>
Personeel niet in loondienst	6.927	10.948
Totaal personeelskosten	<u><u>182.894</u></u>	<u><u>183.142</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
	2.858	2.902
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.858</u>	<u>2.902</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De personele kosten zijn licht gedaald ten opzichte van voorgaand jaar als gevolg van enerzijds een stijging CAO en ORT en anderzijds door een afname van het aantal FTE en personeel niet in loondienst.

25. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	70	169
- materiële vaste activa	21.193	35.088
Totaal afschrijvingen	<u>21.263</u>	<u>35.257</u>

Toelichting:

De afschrijvingskosten laten een daling zien ten opzichte van voorgaand jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2013 de locatie Sportlaan vervroegd is afgeschreven (€ 15,3 mio).

27. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.594	9.090
Algemene kosten	23.747	32.629
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	98.633	93.351
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	4.996	10.230
- Energiekosten gas	1.256	1.528
- Energiekosten stroom	2.014	2.671
- Energie transport en overig	260	251
Subtotaal	<u>8.526</u>	<u>14.681</u>
Huur en leasing	4.827	4.241
Dotaties en vrijval voorzieningen	4.634	4.575
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>150.961</u></u>	<u><u>158.567</u></u>

Toelichting:

De stijging van de hotelmatige kosten wordt veroorzaakt doordat meer sterilisatiepakketten zijn aangeboden bij Combister.

De stijging van de patiëntgebonden kosten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten van Samenwerkende Apotheken vanaf 2014 verantwoord worden onder de patiëntgebonden kosten en in 2013 verantwoord zijn onder de kosten personeel niet in loondienst.

De algemene kosten zijn gedaald doordat in 2014 minder is uitgegeven aan advieskosten en ICT.

De onderhoudskosten zijn gedaald doordat in 2013 een eenmalige voorziening onderhoud is gevormd.

5.1.12 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

28. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Rentebaten	67	28
Subtotaal financiële baten	67	28
Rentelasten	-5.425	-6.047
Subtotaal financiële lasten	-5.425	-6.047
Totaal financiële baten en lasten	<u>-5.358</u>	<u>-6.019</u>

Toelichting:

De daling van de rentelasten ten opzichte van voorgaand jaar wordt veroorzaakt door enerzijds hogere rentelasten als gevolg van de financiering van de nieuwbouw en anderzijds door een hogere activering van de bouwrente.

30. Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Welk bestuursmodel is van toepassing op uw organisatie? Eindverantwoordelijke Raad van bestuur met Raad van Toezicht.
 Wat is de samenstelling van het bestuur of de directie? Tweehoofdig met voorzitter

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2014 is als volgt:

Naam	drs. G.H.J. Huffmeijer	dr. M.J.A. Tasche
1 Vanaf welke datum is de persoon als bestuurder werkzaam in uw organisatie?	1-2-2002	1-9-2008
2 Maakt de persoon op dit moment nog steeds deel uit van het bestuur?	Ja	Ja
3 Zo nee: tot welke datum was de persoon als bestuurder werkzaam in uw organisatie?		
4 Is deze gewezen bestuurder sindsdien nog in dienst van uw organisatie (Zo ja: dan dienen de gegevens over de bezoldiging van deze gewezen bestuurder met functienaam en eigenaam te worden vermeld onderaan de WNT-tabel onder 26.)?		
5 Wat is de aard van de (arbeids)overeenkomst?	1	1
6 Welke salarisregeling is toegepast?	2	2
7 Wat is de deeltijdfactor? (percentage)	100%	100%
8 Beloning (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	265.429	196.515
a. Waarvan: verkoop verlofuren	0	0
b. Waarvan: nabetalen voorgaande jaren	0	0
9 Wat is de totale som van de eventuele vergoedingen in natura (o.a. huisvesting, auto (mede) voor privégebruik, laagrentende leningen, etc.)?		
10 Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	4.000	3.426
11 Werkgeversbijdrage sociale verzekeringspremies	8.678	8.671
12 Voorzieningen ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn (o.a. werkgeversbijdrage pensioen, VUT, FPU, sabbatical, aanvulling sociale uitkering, arbeidsongeschiktheidsuitkering, etc.)	68.072	50.186
13 Winstdelingen en bonusbetalingen		
14 Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband		
15 Totaal bezoldiging (8 t/m 14, excl. 8a en b)	346.178	258.798

Toelichting:

Stichting HagaZiekenhuis is per 12 juli 2013 bestuurlijk gefuseerd met Stichting Reinier de Graaf Groep. Ten behoeve van de bestuurlijke fusie is een nieuwe stichting opgericht: Stichting Reinier Haga Groep.
 De Raad van Bestuur van Stichting Reinier Haga Groep bestaat per 12 juli 2013 uit:
 - dhr. drs. G.H.J. Huffmeijer (Voorzitter Raad van Bestuur)
 - dhr. G. Littel (CFO)
 - dhr. dr. J. van den Heuvel (Directievoorzitter Stichting Reinier de Graaf Groep)
 - mw. dr. M.J.A. Tasche (Directievoorzitter Stichting HagaZiekenhuis)

De bezoldiging van de bestuurders is conform de regeling van de NVZD.

De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht van de zorginstelling over het jaar 2014 is als volgt:

Naam	dhr. E.B. Mulder	dhr. D.G.H. vd Werff	dhr. drs. J.S.T. Tiemstra RA	mw. prof. dr. M.M.E. Schneider
1 Vanaf welke datum was de toezichthouder voor het eerst in de huidige functie van toezichthouder werkzaam binnen de organisatie?	1-1-2010	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2010
2 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van de Raad van Toezicht geweest?	Nee	Nee	Nee	Nee
3 Nevenfunctie(s)	Bekend	Bekend	Bekend	Bekend
4 Beloning (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	11.430	4.762	11.430	11.430
5 Wat is de totale som van de eventuele vergoedingen in natura (o.a. huisvesting, auto (mede) voor privégebruik, laagrentende leningen, etc.)?	0	0	0	0
6 Vaste en variabele onkostenvergoedingen	3.099	1.000	2.512	2.675
7 Werkgeversbijdrage sociale verzekeringspremies	857	357	854	857
8 Voorzieningen ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn (o.a. werkgeversbijdrage pensioen, VUT, FPU, sabbatical, aanvulling sociale uitkering, arbeidsongeschiktheidsuitkering, etc.)	0	0	0	0
9 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0	0	0
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband	0	0	0	0
11 Totaal bezoldiging (4 t/m 10)	<u>15.386</u>	<u>6.119</u>	<u>14.796</u>	<u>14.962</u>
Naam	mw. mr. T.E.M. Wekking	mw. mr. drs. W.E.M. de Jong	dhr. drs. W. Oosterom	dhr. ir. J.A.P. van Oosten
1 Vanaf welke datum was de toezichthouder voor het eerst in de huidige functie van toezichthouder werkzaam binnen de organisatie?	1-10-2010	1-10-2010	1-10-2010	1-10-2010
2 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van de Raad van Toezicht geweest?	Nee	Nee	Nee	Ja
3 Nevenfunctie(s)	Bekend	Bekend	Bekend	Bekend
4 Beloning (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	11.430	11.430	11.430	17.145
5 Wat is de totale som van de eventuele vergoedingen in natura (o.a. huisvesting, auto (mede) voor privégebruik, laagrentende leningen, etc.)?	0	0	0	0
6 Vaste en variabele onkostenvergoedingen	2.510	2.879	2.947	3.600
7 Werkgeversbijdrage sociale verzekeringspremies	857	0	0	0
8 Voorzieningen ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn (o.a. werkgeversbijdrage pensioen, VUT, FPU, sabbatical, aanvulling sociale uitkering, arbeidsongeschiktheidsuitkering, etc.)	0	0	0	0
9 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0	0	0
10 Uitkeringen in verband met beëindiging van het dienstverband	0	0	0	0
11 Totaal bezoldiging (4 t/m 10)	<u>14.797</u>	<u>14.309</u>	<u>14.377</u>	<u>20.745</u>

Toelichting:

Stichting HagaZiekenhuis is per 12 juli 2013 bestuurlijk gefuseerd met Stichting Reinier de Graaf Groep. Ten behoeve van de bestuurlijke fusie is een nieuwe stichting opgericht: Stichting Reinier Haga Groep.

De Raad van Toezicht van Stichting Reinier Haga Groep bestaat per 12 juli 2013 uit:

- dhr. ir. J.A.P. van Oosten (Voorzitter Raad van Toezicht)
- dhr. drs. E.B. Mulder (vice voorzitter)
- mw. prof. dr. M.M.E. Schneider (lid)
- dhr. drs. J.S.T. Tiemstra RA (lid en lid van de financiële commissie)
- mw. mr. T.E.M. Wekking (lid)
- mw. mr. drs. W.E.M. de Jong (lid en lid van de financiële commissie)
- dhr. drs. W. Oosterom (lid en lid van de financiële commissie)
- dhr. D.G.H. vd Werff (lid en lid van de financiële commissie)

31. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT van de leden van de Raad van Bestuur en van de leden van de Raad van Toezicht is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Reinier Haga Groep.

Motivatie overschrijding van de maximale bezoldiging:

32. Honoraria accountant

Toelichting:

Het honoraria van de accountant is toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Reinier Haga Groep over 2014.

33. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders is opgenomen onder punt 30.

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting HagaZiekenhuis heeft de jaarrekening 2014 vastgesteld in de vergadering van 11 mei 2015.

De raad van toezicht van de Stichting HagaZiekenhuis heeft de jaarrekening 2014 goedgekeurd in de vergadering van 27 mei 2015.

5.2.2 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Op 19 maart 2015 heeft het ACM de overname van het Lange Land Ziekenhuis tot de Reinier Haga Groep goedgekeurd. Het Lange Land ziekenhuis blijft als zelfstandig ziekenhuis voortbestaan.

Op 30 januari 2015 zijn alle aandelen met betrekking tot DCZ volledig overgedragen aan de Reinier Haga Groep. Tot 30 januari 2015 waren de aandelen voor 50% in het bezit van het Haga Ziekenhuis en voor 50% in het bezit van het Lange Land Ziekenhuis.

Het besluit is genomen om 1 september 2015 de buitenpoli Wateringseveld te sluiten, daarmee zal ook de huurovereenkomst worden opgezegd.

5.2.4 Nevenvestigingen

Stichting HagaZiekenhuis heeft geen nevenvestigingen.

5.2.5 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.

_____
dhr. drs.G.H.J. Huffmeijer (Voorzitter Raad van Bestuur)

W.G.

_____
mw. dr. M.J.A. Tasche (Directievoorzitter)

W.G.

_____
dhr. ir. J.A.P. van Oosten (Voorzitter Raad van Toezicht)

W.G.

_____
dhr. drs. E.B. Mulder (vice- voorzitter Raad van Toezicht)

W.G.

_____
mw. prof. dr. M.M.E. Schneider (lid)

W.G.

_____
dhr. drs. J.S.T. Tiemstra RA (lid en lid van de financiële commissie)

W.G.

mw. mr. T.E.M. Wekking (lid)

W.G.

mw. mr. drs. W.E.M. de Jong (lid en lid van de financiële commissie)

W.G.

dhr. drs. W. Oosterom (lid en lid van de financiële commissie)

5.2.6 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.